

NACIONALINĖ TEISĖS ŽINIŲ OLIMPIADA 2026

**Administracinė teisė:
kad visi gyventumėme santarvėje, sveikai ir
būtumėm apsaugoti**

Mykolas Romeris
universitetas

Kas yra administracinė teisė?

Administracinė teisė - plačiausia teisės šaka, kurios pagrindinius principus apibrėžia Konstitucija ir kiti teisės aktai. Kasdieną priimamos, pakeičiamos ar panaikinamos šimtai tūkstančių administracinės teisės normų, o mes tampame naujų administracinių teisinių santykių dalyviais. Administracinė teisė dar vadinama latentinė teisės šaka, nes skirtingai nuo kitų teisės šakų, dalyvavimas administraciniuose teisiniuose santykiuose nėra taip lengvai pastebimas. Pavyzdžiui, mums įprasta lankytis viešose vietose ar vykti į mokyklą ar darbą viešuoju bei nuosavu transportu. Juk net nesusimąstome, kad tada esame administracinių teisinių santykių dalyviais!

Mykolas Romeris
universitetas

Kas yra administracinė teisė?

Administracinių santykių dalyviais tampa vos tik išiname iš namų (privačios erdvės)!

Iš karto privalome laikytis tam tikrų taisyklių, pavyzdžiui, laikytis kelių eismo, darbų saugos taisyklių.

Mykolas Romeris
universitetas

Kas yra administracinė teisė?

Kodėl taip yra?

Valstybė per įvairias valdžios institucijas, taip pat ir savivaldybes reguliuoja bei prižiūri, kaip laikomasi tvarkos iš esmės visose mūsų gyvenimo srityse (švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros, aplinkos apsaugos ir daugelyje kitų). Atitinkamai asmenims, nesilaikantiems administracinės teisės normų, gali būti taikoma administracinė atsakomybė.

Mykolas Romeris
universitetas

Kodėl reikalinga administracinė teisė?

Administracinė teisė nustato reikalavimus, taisykles ir tvarkas tokiose srityse kaip:

- kokybiškų prekių patekimas į parduotuvių lentynas;
- vandens, kurį vartojame namuose ar mokykloje, kokybė;
- kainų, kurias tėvai moka už šildymą ar elektrą, reguliavimas;
- reikalavimai kelių tiesimui, namų statybai ar jų eksploatavimui;
- vairuotojo pažymėjimų, pasų įvairių kitų leidimų išdavimui,
- mokyklų ir kitų ugdymo įstaigų veiklos taisyklėms nustatyti;
- gamtos apsaugai ir t. t.

Mykolas Romeris
universitetas

Kodėl moksleiviams aktuali administracinė teisė?

Kasdieną atsiduriate situacijose, kuriose turite paklusti administracinės teisės reikalavimams.

Pavyzdžiui:

- naudojantės viešuoju transportu (važiuojant „zuikiu“ kontrolieriai gali nubausti);
- vairuojate transporto priemones (minate dviratį, paspirtuką) ar dalyvaujate eisme kaip pėstieji;
- kartais garsiai leidžiate muziką ramybės laiku (juk kaimynams tai trukdo ilsėtis);
- lankotės parduotuvėse, parkuose, gatvėse ir kitose viešuose vietose;
- pareigūnai naudodami DI (pavyzdžiui, atpažįstant veidus, automobilių numerius) prižiūri mūsų elgesį viešuose vietose;
- kartais bendraujate su teisėsaugos institucijų pareigūnais, kurie, pavyzdžiui, tikrina, ar važiuojate prisisegę saugos diržus.

Mykolas Romeris
universitetas

Praktinė situacija

Norėdami išvengti chemijos kontrolinio darbo, Andrius ir Mantas nusprendė papokštauti. Paskambino numeriu 112 ir informavo, kad jų mokykloje kilo gaisras.

Tokie pokštai trikdo specialiųjų tarnybų darbą ir brangiai kainuoja.

Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 493 straipsnį, tokių tarnybų iškvietimas žinant, kad pagalba nereikalinga, užtraukia baudą iki 2000 eurų! Taip pat gali tekti atlyginti nuostolius, kuriuos tarnybos patyrė, kol aiškinosi situaciją...

Būrys 16-17 metų jaunuolių smagiai leido laiką vėlų vakarą parke klausydami muzikos.

Policijos pareigūnams pareikalavus pateikti dokumentus, dalis jų atsisakė tai padaryti.

Tik vėliau jaunuoliai sužinojo, kad pagal Policijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktą pareigūnai turi teisę tikrinti dokumentus, o atsisakymas vykdyti teisėtus pareigūnų reikalavimus bei nurodymus, vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnio 1 dalimi, jiems gali „kainuoti“ nuo 80 iki 780 eurų.

Administracinės teisės šaltiniai

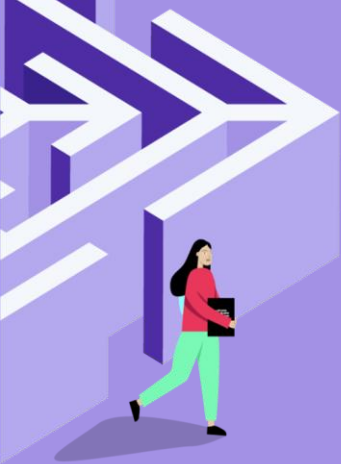
Administracinės teisės, kaip ir kitų teisės šakų, svarbiausias šaltinis yra Konstitucija, tačiau administracinės teisės normų yra šimtuose kitų teisės aktų, pavyzdžiui:

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas;
Lietuvos Respublikos policijos įstatymas;
Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
Kelių eismo taisyklės;
ir kt.

Mykolas Romeris
universitetas

NACIONALINĖ TEISĖS ŽINIŲ OLIMPIADA

Mykolo Romerio
universitetas

